Checklista Anläggningsskötarens kontroller för automatisk vattensprinkleranläggning enligt SBF 120:9 och SS-EN12845:2015

Prov och kontroll av sprinklersystem

Sprinkler är ett system som måsteunderhållas. Detinnebär att komponenter och funktioner ska provas och kontrolleras enligt en instruktion. Det är även viktigt att kontrollera att systemets funktion inte försämras genom att sprinklerinstallationen blockeras eller avskärmas.

Ta för vana att titta på sprinklerhuvudena när du går i lokalerna för att upptäcka skador, korrosion eller hinder. Se till att huvudena är korrekt orienterade och att de inte lutar, har blivit övermålade eller att det hänger föremål i dem.

Kontrollernas omfattning och utförande ska, utöver gällande regelverk, även baseras på tillverkarens och anläggarfirmans instruktioner samt anläggningens skötsel- och underhållsanvisningar.

VECKOKONTROLL:	
Attkontrollera:	Regel:
Samtliga manometrarförvatten och luft, på servisledningar och hydroforer. Rätt tryckitorrör-, kombinerade- eller förutlösningssystem	20.2.2.2
Vattenkällor, nivå	20.2.2.2
Avstängningsventilerskorrekta läge	20.2.2.2
Vattenturbinklocka/elektrisk larmdon minst 30s	20.2.2.3
Automatisk pumpstart: a) bränsle och smörjoljenivå på dieselmotor b) start genom tryckfallssimulering (även elpump) c) dokumentation av starttryck (även elpump) d) smörjoljetryck på dieselmotor, samt cirkulation av kylvatten Återstart av dieselmotor:	20.2.2.4
Direkt efter automatisk pumpstart ska följande kontrolleras på dieselmotor: a) motorn ska vara i drift i minst 20 minuter, eller enligt leverantörens anvisning. Därefter stoppas motorn och återstartas direkt via manuell startfunktion. b) kylvatten i primära kylkretsen kontrolleras c) smörjoljetryck, motortemperatur och kylvattenflöde kontrolleras under hela provningen. d) allmän kontroll av läckage på oljeslangar, bränsle, kylvätska och avgaser. **Återstart av elmotor:**	20.2.2.5
a) direkt efter automatisk pumpstart ska elmotor vara i drift i minst 10 minuter, eller i enlighet med leverantörens anvisning. b) därefter ska motorn stoppas och omedelbart återstartas via manuell startfunktion. c) visuell och akustisk kontroll av kablage, anslutningar, vibrationer och ljud under hela provningen **Uppvärmning:**	20.2.2.7
Funktion på eventuell anordning för uppvärmning för att förhindra frysning av sprinklersystemet	20.2.2.6

FJÄRRÖVERVAKNING:
Följandekontrollerpåveckokontroll får utföras via fjärrövervakning: a) manometrar,vattennivåer och avstängningsventilers läge enligt 20.2.2.2 b) uppvärmningsanordning enligt 20.2.2.6
För att utföraovanstående kontroller via fjärrövervakning ska följande kriterier uppfyllas: 1) Avseddmetodförfjärrövervakning ska vara godkänd av kravställare och anläggningsägare. 2) Användutrustningskamöjliggöra kontroll med motsvarande noggrannhet som vid manuellkontroll. 3) Kontrollenskadokumenteras i enlighet med 20.1.5 (Dokumentation fråm fjärrövervakningenskaplaceras i sprinklercentralen med övrig dokumentation och resultatet frånkontrollenska föras in i kontrolljournalen) 4) Senast varjekvartalskamanuell ordinarie kontroll utföras för respektive kontrollområde.

MÅNADSKONTROLL:	
Att kontrollera:	Regel:
Batterier för dieselmotor, övervakningspanel och reservelverk: a) Elektrolytnivå och densitet b) mät kapacitet avseende spänning och ström c) om densitet, spänning eller kapacitet är otillräcklig ska batteriladdaren kontrolleras. Om laddaren fungerar normalt ska batteri bytas. d) batterier ska vara upphöjda från golv och fria från svullnad, deformation eller annan skada	20.2.3
Reservelverk: Reservelverk till elektrisk pump ska provköras (tomgångskörning). Under provningen ska visuell och akustisk kontroll i tillämpliga delar ske som på veckokontroll (automatisk pumpstart och återstart, 20.2.2.4 och 20.2.2.5	20.2.3.1

KVARTALSKONTROLL:	
Att kontrollera:	Regel:
Riskklass: Gå igenom anläggningen avseende förändringar av byggnadstekniskt utförande, verksamhet, lagringssätt, uppvärmning, belysningsarmaturer eller andra installationer som påverkar riskklassen eller funktionen.	20.3.2.2
Sprinklerhuvuden: Sprinkler, kontrollventiler och spraymunstycken som påverkas av beläggning (annan än färg) ska rengöras noggrant. Övermålade eller skadade ska bytas ut. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid sprinkler i sprutboxar och liknande, där mer regelbunden rengöring eller byte kan behövas.	20.3.2.3
Rör och upphängningar: Rörnät ska kontrolleras avseende korrosion och andra skador. Rörledningstape ska bytas ut vid behov. Mät och kontrollera så inte rörnätet används för potentialutjämning.	20.3.2.4
Övervakning vattenkällor: Provning av vattenkälla via larmventil ska genomföras med provventil (belägen vid larmventil) Återströmningsskydd typ EA kontrolleras (se 20.3.4.11)	20.3.2.5
Reservelverk: Eventuell reservkraft från dieselaggregat ska kontrolleras med avseende på funktion	20.3.2.6
Avstängningsventiler: Samtliga ventiler som kontrollerar vattenflödet ska manövreras, motioneras, samt återställas och säkras i korrekt läge. (Samtliga ventiler för samtliga vattenkällor, larmventiler, zoner och systemuppdelande ventiler.	20.3.2.7
Flödeslarm: Funktionsprov på flödesvakt/larmpressostat ska kontrolleras.	20.3.2.8
Pump, varvtalsstyrning: När det finns varvtalsstyrt pumpaggregat ska tryckfall för varvtalsstyrningens pressostat/tryckgivare simuleras med kontroll så att motorns varvtal reagerar och ökar. När det verifierats ska provet avbrytas så att höga tryck undviks (överstiger det 12 bar ska manuell dränering omedelbart genomföras)	20.3.2.10
Reservdelar: Antal och dess skick ska kontrolleras	20.3.2.9

HALVÅRSKONTROLL:	
Att kontrollera:	Regel:
Larmöverföring: Den elektriska installationen och larmöverföring kontrolleras	20.3.3.3
Reservelverk: Reservelverk för elektrisk pump ska fullständigt provas genom brytning av krafttillförsel för att kontrollera att autostart fungerar korrekt	20.2.2.4

ÅRSKONTROLL (för anläggningsskötare):	
Attkontrollera:	
Kontrollera att revisionsbesiktningen är utförd och att eventuella anmärkningar är åtgärdade.	
Kontrollera att servicebesök med årlig kontroll har skett och att eventuella brister har åtgärdats.	
Kontrollera status på anläggningsskötares utbildning, egenkontroller och dokumentation.	
Kontrollera status för 1, 3, 5, 10 och 25-årskontroller som ska utföras av servicefirma/besiktningsfirma	

Övrigt

Det rekommenderas att en kontrollplan upprättas där samtliga kontroller planeras i god tid. Syftet är att möjliggöra budgetering och resursplanering för eventuella underhålls- och åtgärdskostnader, då vissa kontroller kan påvisa behov av utbyte eller renovering av systemkomponenter.

Vid 25-årskontrollen genomförs exempelvis en invändig inspektion av rörledningar och ventiler. Resultatet av denna kontroll kan medföra behov av att ersätta korroderade rör, ventiler eller andra komponenter. Motsvarande förhållanden kan även förekomma för tankar och bassänger, där inspektioner och eventuella åtgärder kan kräva särskilda insatser, såsom dykarbeten.

Alla prov, tester eller förändringar ska noteras i kontrolljournalen.